

Vad behövs för att barn ska kunna använda sin egen skolväg?

Att barn förtjänar det bästa är vi många som skulle hålla med om, men hur prioriteras de egentligen i våra trafikmiljöer? Om det finns någon del av väginfrastrukturen som borde vara anpassad efter barnens behov och förutsättningar så är den väg de måste ta sig nästan varje dag, skolvägen.

Många kommuner har idag höga mål för hur de ska skapa en trygg och säker stad för alla som bor i den. Det finns många olika grupper av människor med olika behov som alla vill kunna ta del av det staden har att erbjuda. En särskilt utsatt sådan grupp är barnen. Barn har både andra behov och andra förutsättningar än vad vuxna har. För att kunna utvecklas både fysiskt, känslomässigt och mentalt på ett så bra sätt som möjligt behöver barn ha tillgång till, och ha möjlighet att, undersöka sin omgivning. Detta samtidigt som de har en sämre förmåga att hantera situationer som vuxna inte har några större problem med. Trafiken bidrar till många sådana situationer som barn är betydligt mindre kapabla till att klara av än vuxna.

På grund av barnens oförmåga att hantera trafiksituationer så behöver det vara trafiken som anpassas efter barnen och inte det motsatta om det ska vara möjligt och säkert för barn att ta del av sin omgivning. Med denna premiss som grund har det undersökts hur barns skolvägar faktiskt ser ut och på vilket sätt de trafiksituationer barn möter där kan vara anpassade efter barns behov.

För att kunna definiera hur en bra trafiksituation för barn ska se i skolans närområde har följande sju punkter tagits fram:

- Inga vägar i skolans närområde med hastigheter över 30 km/h
- Inga vägar med dålig sikt som barn behöver korsa
- Inga parkeringsplatser eller avlämningsplatser som barn behöver korsa
- Separerade cykelbanor
- Tillräckligt många och lättillgängliga cykelställ
- Busshållplatser som är tillgängliga och säkra att nå
- Skolvägen ska vara väl upplyst

Tre skolor i Lunds stad och tre skolor i Malmö stad, vilka var lokaliserade med olika förhållanden i närområdet, har sedan utvärderats relaterade till det ovanstående sju punkterna. Resultatet av detta visade att alla av dessa skolor brister på minst två av punkterna. Det fanns vissa likheter i vilka punkter som uppfylldes om skolorna låg placerade på liknande platser i staden. Dock hade alla skolor sina problemområden oavsett var de var placerade.

Lund och Malmö, liksom många andra kommuner, ställer höga krav på sig själva angående barns bästa och dess prioritering i trafiken. Kraven är dock sällan konkreta och de sätter inte upp någon möjlighet att mäta om dessa krav uppfylls.

Det är dock aldrig försent för förbättring. Om kommunerna inte bara talar om höga värderingar utan även utvärderar sig själva utifrån konkreta parametrar, så som punkterna ovan, är det lätt att se var förbättringspotential finns.